

Pierre Goursat

Bijeenkomst van de Broederschap van Jezus

25 juni 1977

Compassie oefenen

Deze toespraak van Pierre Goursat volgde waarschijnlijk op de presentatie van een project voor een "therapeutisch centrum" ten behoeve van probleemjongeren, een groep waarvoor hij steeds belangstelling had. Dit gevoel was belangrijk voor hem en had ertoe geleid dat van 1973 tot 1975 mensen die aan de rand van de maatschappij leefden op de Peniche werden opgevangen. Pierre geeft uitleg over zijn project dat in 1979 tot stand kwam met de "Arche de la Colombe". In deze oude boerderij in de Oise werden al marginale personen opgevangen toen de Gemeenschap Emmanuel werd gevraagd om de plek te runnen. Pierre vertrouwde de verantwoordelijkheid hiervoor toe aan Francis Kohn, die dan ook ter plekke ging wonen, bijgestaan door Philippe Barbet die na zijn werk met hem meedeed. Pierre Goursat stuurde soms ook bepaalde jongeren met problemen naar gezinnen, waarbij hij er op lette om die gezinnen goed uit te zoeken, met de bedoeling dat het voor hen geen ondragelijke last, en de opvang van die jongeren tijdelijk van aard zou zijn.

Terwijl de Gemeenschap Emmanuel in Parijs is ontstaan, ontwikkelde de Broederschap van Jezus zich in die periode in de provincie door toedoen van enkele mensen die in hun regio geïsoleerd waren en die toch vanuit dezelfde genade wilden leven. Pierre geeft het belang aan van de bijeenkomsten van de Broederschap van Jezus en van de begeleiding, die ondanks de afstanden ervoor zorgen dat de leden niet alleen zijn.

Laten we bij het begin beginnen. En dan gaat het logisch verder. Zo zei Jacques¹ tegen u: "Over broederschap wordt niet gesproken. Het is niet gedefinieerd, het is geleefd. Het is net als de familie." Hij noemde het voorbeeld van kinderen.

Jacques Fichfeux legt uit: de Broederschap is als een familie, je leeft erin en op een dag besef je: "Mijn familie is hier".

Pierre Goursat: Vanmorgen bijeengekomen. Het is een leuke kleine familie! (...) Je kunt ademen, je maakt je geen zorgen, je kunt ademen. (...)

Dus natuurlijk zeggen al diegenen die uit de provincies komen: "Dat is heel mooi, maar we staan er alleen voor" (...) Het is duidelijk dat er een stap moet worden gezet, want wij², waren erg druk met Parijs, dus we zorgen voor onze naasten en dan laten we de anderen achter. We zeggen tegen onszelf: "We zouden er voor moeten zorgen, maar...". Dus (...) er is een heel eenvoudige oplossing, die van de begeleider. (...) Laten we het voorbeeld nemen van Frantz en Marie-Hélène³

Tussenkoms van Frantz en Marie-Hélène Wernert, bezorgd om op een plaats te komen waar de Broederschap niet vertegenwoordigd is. Maar "de Heer zal via de begeleider komen".

(...)

1 Jacques Fichfeux, lid van de Gemeenschap Emmanuel vanaf 1973

2 De verantwoordelijken van de Gemeenschap

3 Frantz en Marie-Hélène Wernert leerden de Gemeenschap kennen in Parijs en gingen daarna vanwege hun beroep in de Elzas wonen.

Dus het belangrijkste is echt te vinden in de genade van het gebed, we voelden echt dat het de aanbidding was. En nu zullen onze vrienden Fichfeux⁴ het Heilig Sacrament in hun huis hebben⁵ (*gejuich*). De Prouxes⁶ hebben het thuis, de Bartet⁷ ook, de Bescond⁸ hebben het net gehad (*Allen: amen!*). Dus zie je, het zal echt aanbidders van hen maken, allemaal. En we dachten dat we in deze genade van aanbidding, echt in armoede konden leven. Omdat deze genaden van armoede ons gegeven zullen worden in aanbidding. En onze harten zullen ontstoken zijn. Ontstoken van liefde voor de Heer en voor onze broeders. We zullen als levende fakkels zijn, we zullen de hele wereld in vuur en vlam kunnen zetten, te beginnen met Frankrijk.

Het is echt altijd in deze geest, wanneer we gaan bidden nadat we hebben gediscussieerd, of we een gebed houden of een nacht van aanbidding, zodat we kunnen bidden voor onze broeders in de provincies die er helemaal alleen voor staan en die bekleed moeten worden met kracht en macht om Jezus te verkondigen aan anderen.

Stilte.

Er is dus geen echte verbintenis⁹, het is een persoonlijke toewijding, het is een geesteshouding. Wij leven het eenvoudig in het gebed van aanbidding, maar misschien zal de Heer in de toekomst zorgen voor activiteiten zoals therapeutische centra. Het is duidelijk dat een therapeutisch centrum idealiter in elke regio van Frankrijk zou moeten zijn, er is lokaal behoefte aan om de mensen niet te hoeven ontwortelen.

En we hebben de vergelijking gemaakt tussen de gebedsgroepen - die tal van diensten kunnen hebben: opvang, organisatie en dat alles - en de Broederschap die geen administratieve of zware structuur heeft (...) maar die wel diensten kan hebben, een precieze dienst voor bijvoorbeeld opvang, een therapeutisch centrum... Maar dan moet de hele Gemeenschap dat wel onderscheiden. Wij voelen dat dit de prioriteit is, want wat de duivel wil doen is ons allemaal een andere activiteit laten oppakken, zodat we verstrooid raken en er niet in slagen om (...) [effectief te zijn]. En zodra wij iets willen opbouwen dat de kracht van de mensen in de Gemeenschap te boven gaat, wel, als wij ons groeperen, kunnen wij het doen. Maar als iedereen duizend baantjes heeft (...): "Ik heb dit, ik doe dat", [dat versnipperd ons en de duivel kan ons gemakkelijker aanvallen].

Vraag: Dus jij, Pierre, denkt dat een therapeutisch centrum onze krachten zou bundelen? Dat de Heer dit wil?

Pierre Goursat: Ja, precies. Dus we zullen zien waar de Heer het wil... de locatie... Het is niet zo duidelijk!

Omdat we anders slechts een spirituele groep zijn. Wij zijn dus werkelijk bekleed met de kracht van de Heer in het gebed en in de aanbidding, maar het moet ook leiden tot de dienst aan onze broeders. En om dan te komen tot deze kwestie van onderscheiding en gehoorzaamheid: dit is praktisch waar de gehoorzaamheid ligt. Wij moeten niet zonder het te weten, zonder de broeders te hebben geraadpleegd, in actie komen en zeggen: "Hier, ik neem dit, ik neem dat". En dit speelt vooral bij de ontvangst. Dus zeggen de mensen: "(...) [Wij proberen de armen te verwelkomen, maar het is zwaar, we staan op het punt van] barsten, we hebben geen tijd om te bidden, we zijn overvol (...) [degenen die we verwelkomen zijn] opgewonden.... " Nu, in Amerika, zeiden ze ons (...): "Denk niet dat je het centrum van de wereld bent, denk niet dat je de hele wereld moet dragen." En de Heer vraagt je echt om te bidden en te voelen of jij degene bent die het moet doen of dat je, heel nederig, (...) niet de kracht voelt om dat te kunnen doen. Dan (...) zeg je: "Wel, we zijn arm". En dan bid je voor de mensen [die je niet in je huis kunt houden], die min of meer wanhopig zullen vertrekken en onderweg iemand zullen ontmoeten die hen veel beter zal kunnen opvangen (...).

(...) Daarom moeten we samenkomen, ons groeperen om [liefdadigheidsactiviteiten] te organiseren. En liefdadigheid moet doordacht en georganiseerd zijn. Want als je het niet zo doet, besef je niet hoeveel, bijvoorbeeld, drugsverslaafden of mensen die uitgeput zijn [die ook]¹⁰ uitputten. Stel dat je ze neemt zonder [voldoende] kracht te zien (...). Dan neem je ze voor een jaar, anderhalf jaar, twee jaar, (...) drie jaar. [En dan] kunnen we er niet meer tegen, het is een echte beproeving en dan laten we ze vallen. En dan zijn ze daarna drie keer zo erg als ervoor. Omdat ze tegen zichzelf zeiden, "Dat is het, ik dacht dat ik het had, nou, ik had het niet." En toen haalden we het niet, omdat ze het alleen deden en niet genoeg kracht hadden. Terwijl als we een beetje gegroepeerd waren, nou, dat hadden we kunnen doen...

4 Jacques en Marie-Hélène Fichfeux woonden in Orleans

5 Ze hadden van hun bisschop toestemming ontvangen het Heilig Sacrament bij hun thuis te hebben.

6 Claude en Danielle Proux, die de Gemeenschap in Parijs kenden, gingen daarna in het departement Drôme wonen, naast de abdij van Aiguebelle.

7 Ze woonden in het zuiden van Frankrijk en behoorden toen bij de Broederschap van Jezus.

8 Robert en Evelyne Bescond waren op verzoek van Pierre Goursat in Oktober 1976 in Paray-le-Monial gaan wonen in een gebouw van de Karmel. De zusters hadden het gebruik van dat gebouw aan de Broederschap van Jezus gegeven.

9 Pierre maakt hier het verschil duidelijk tussen het "engagement" in de Gemeenschap en de "toewijding" in de Broederschap van Jezus.

10 Een onderwerp dat Pierre Goursat na aan het hart lag. Hij wilde geen mensen gaan ondersteunen als je hen niet op langere termijn kon helpen.

Opmerking van Évelyne Bescond: het is al levend onder ons, binnen de Broederschap, deze ontvangst...

Pierre Goursat: Precies, precies (...). We moeten dus niet in getto's leven, want daar is ook de verleiding van het getto, maar (...) elkaar helpen (...).

Ik wilde met u spreken over de genade van aanbidding, die een genade van vereniging geeft en die ons deze genade van armoede geeft. Wij begrijpen echte armoede. Vroeger hadden we monstransen met tronen¹¹ (...), nu hebben we heel eenvoudige monstransen. Het is helemaal niets met een klein stukje brood en dat is het (...). Dus [aanbidding] geeft je een genade van armoede en geeft ons echt dit vuur in ons hart. Een vuur dat ons deze kracht geeft.

Opmerkingen van de deelnemers (o.a. Josette Lavanant, Francis Kohn, Charles-Éric Hauguel, Michel Boissinot (?), Yves de Brunhoff...) over de aanbidding, het project van het therapeutisch centrum, de voorbede voor elkaar...

Pierre Goursat: Concreet... wat ons steeds meer stoort is het ritme van het leven. Gebedstijden: we zijn overweldigd (...), we bezuinigen op gebed. (...) Ik zou willen spreken over geestelijke leidsmannen of geestelijk adviseurs. Zie je, het is een beetje als de dokter. Maar er is de dokter, en dan is er de verpleegster die injecties geeft en zo. Dat is wat begeleiders zijn¹². (...) Aan de andere kant denk ik dat als je de begeleider niet de hele tijd ziet, je toch de moeilijkheden van elke dag in je dagboek kunt noteren. Als je ze in een dagboek zet¹³, zeg je tegen jezelf: "Lieve help! Deze week, oh! Ik heb maar zo kort aanbeden? Ik dacht [ik dat ik elke dag naar de aanbidding was gegaan]!" Dus het maakt je echt bewust, en we moeten dit samen zien, samen met elkaar, we moeten hier tijd voor nemen.

Een deelnemer was het daar niet mee eens: het is niet omdat broeders in de Gemeenschap de leiding hebben over het therapeutisch centrum dat de Broederschap van Jezus er verantwoordelijk voor zou zijn. (...) Hij vreest dat we te gepolariseerd worden en te druk zijn met taken, dan lopen we het risico te worden afgeleid van de genade die de Broederschap eigen is. Dan komt Jean Dumard tussenbeide.

Pierre Goursat: Ja, maar wat ik geloof is helemaal niet dat we huizen moeten bezitten, dat we zware lasten hebben, en zo. Ik denk gewoon dat we moeten dienen! De nonnen zijn tot het inzicht gekomen dat zij deze ziekenhuizen niet hoeven te bezitten (...) en al dat soort dingen, maar aan de andere kant kunnen zij in deze ziekenhuizen dienen. Dat is de vraag. (...) Conclusie: we leven in de wereld en het is duidelijk dat we beide nodig hebben: we moeten zijn als niet bezitters ervan¹⁴ en tegelijkertijd een echte actie hebben, in naam van liefdadigheid, om ons te bekommeren om de ongelukkigen (...). En de Vernieuwing, als Vernieuwing, hoeft helemaal geen goederen te [bezitten]. Zo is bijvoorbeeld de Péniche (...) een woonboot die ons als ontvangstruimte gegeven is¹⁵.

Rumoer (aankomst van meerdere personen)

Een voorbeeld: als je familiedorpen creëert¹⁶, een plaats waar verschillende families zijn, wel, deze families zullen samenleven (...), dicht bij een stad, dit zou [de echtgenoot] toelaten om zijn werk niet op te geven (...) en 's avonds terug te komen, om de vrouw, de kinderen te zien. Welnu, als deze verschillende mensen samenleven, zullen de mensen zeggen: "Het is een getto, het zijn gelukkige mensen (...), ze leven samen. Maar wij kunnen heel goed een broeder verwelkomen die een voormalige drugsverslaafde is, iemand die in een therapeutisch centrum is behandeld en die wij kunnen helpen. Maar één of maximaal twee per gezin, zodat het niet te zwaar is en ze in het gezin kunnen worden opgenomen. Als hij moeilijkheden veroorzaakt - hij is een psychiatrisch patiënt, (...) hij krijgt het, één keer per maand, te zwaar, dat is het, hij maakt dan alles kapot - dan is er onmiddellijk een klein therapeutisch noodcentrum in het dorp waar hij kan worden opgevangen. Hij kan snel behandeld worden zonder het gevoel te hebben dat hij als een ellendeling wordt weggevoerd, en weer verloren is. Aan de andere kant zal het de familie niet traumatiseren, want [zij zullen niet kunnen zeggen]¹⁷: "De kinderen zullen weer bang zijn, hij zal alles verpesten." En dan, onmiddellijk zal hij behandeld worden, en twee dagen later, zal hij gekalmeerd zijn, zal hij terugkomen (...). Maar dit moet georganiseerd worden. Het moet mogelijk zijn voor een gemeenschap om dat te doen. En het is geen speciale organisatie. En tegelijkertijd, als alle gemeenschappen zo georganiseerd waren [om]¹⁸ te verwelkomen, dan zouden we zieke, neurotische, drugsverslaafde mensen, in liefde en naastenliefde kunnen ontvangen. En echt niemand kan resultaten boeken, als er niets is georganiseerd.

(...)

11 Onduidelijke zin. Het lijkt erop dat Pierre het heeft over opzichtige monstransen uit vroegere tijden.

12 Een vergelijking die Pierre Goursat vaak gebruikt: een geestelijk leidsman is een dokter, en de begeleider een verpleegkundige.

13 Hetgeen Pierre later uitwerkt in het "heiligings-zakboekje".

14 Cf. 1 Co 7, 30.

15 Waarschijnlijk bedoelt Pierre dat de Vernieuwing geen goederen in bezit dient te hebben, maar dat het bijvoorbeeld mogelijk is dat een groep van de Vernieuwing een huis krijgt om mensen in op te vangen.

16 Ge zinnen die in hun eigen huis wonen, maar dicht bij elkaar.

17 Pierre Goursat: "het zal gezegd worden"

18 Pierre Goursat: "als welkom".

Dus, dit is allemaal mogelijk, zie je. Het belangrijkste is om de nadruk te leggen op contemplatie.

Nu, zal ik een ander punt [uitwerken]. Bijvoorbeeld, ik noem onze vriend Jacques Fichfeux. Wel, Jacques (...) toen hij in Normandië woonde, in Caen, heeft hij de Vernieuwing werkelijk overal verbreid. Hij kwam aan in Orleans en toen kwam hij in aanraking met een groep die wat moeilijkheden had, wat "niet erg charismatische" opvattingen. En het is heel moeilijk aangezien zij 19 zichzelf hebben opgedrongen, aangezien iedereen denkt dat zij degenen zijn die gelijk hebben. Dus [de Fichfeux] zeiden: "Kijk, het heeft geen zin om ons bij die groep te zetten, want we zouden op geen enkele manier begrepen worden. Dan zou het lijken alsof we iets verkeerd deden. Kortom, laten we ons erbuiten houden. Maar ze zijn alleen! En de eenzaamheid gaat door. Er zijn wel enkele van onze lieve broeders meegekomen (...), maar uiteindelijk zijn ze maar met z'n tweeën! Of vier. Dus het is pijnlijk. Maar het is een tijd van woestijn en zuivering. (...).

Het was Claire [Pécout] die me gisteravond vertelde dat de Prouxes een profetische kijk en visie hebben op de Broederschap van Jezus. Het was echt spiritueel. En toen we het over Emmanuel hadden, zeiden we: "Als je wilt weten wat Emmanuel is, vraag het dan aan de Prouxes. (...) Maar zij bleven twee jaar alleen²⁰ en vroegen steeds: "Heer, zend ons een ander gezin om ons te helpen. (...). En tot nu toe, hebben we er nooit een kunnen vinden. En tenslotte, als zij naar Aix gaan²¹, na twee jaar [zullen zij broers hebben]. Maar wat hadden ze in die twee jaar? Zij klaagden niet en zeiden niet: "Ach, de Heer heeft ons echt in de steek gelaten! Ah, in Parijs doen ze niets voor ons! (...) Zij baden werkelijk voor het Heilig Sacrament, zij aanbaden, zij baden en dan spraken zij. In de streek [van Aiguebelle] is er niemand; het is een koude woestijn in het zuiden, het is verschrikkelijk; met de mistral, is het beangstigend. En tenslotte, wel, stuurden zij uitnodigingen [voor charismatische bijeenkomsten] naar de hele regio, ik denk naar twee of drie departementen. En toen kregen ze 300 of 400 mensen die kwamen. Dat is heel bijzonder. Na afloop waren er zelfs 600 mensen (...).

Maar zie je, ze baden veel, maar ze handelden ook. En dat weerhield hen ervan om in zichzelf te keren, om te beginnen met te zeggen: "We schieten niet op! We kunnen geen huiskring vinden! En we zijn helemaal alleen. Dus [als zij naar binnen waren gekeerd], [zouden zij steeds minder] vaart hebben gehad en zouden zij zijn gezonken. Zij zwoegden werkelijk krachtig in gebed tot de Heer en uiteindelijk waren er apostolische resultaten. En zo vond de Heer hen Aix.

Pierre Goursat vertelt vervolgens hoe de Prouxes besloten naar Aix te gaan, op aanraden van pater Garrigues die daar net was aangekomen. Vervolgens heeft hij het over een centrum voor gehandicapten dat niet functioneerde "omdat er geen liefde was".

Évelyne Bescond sprak over een ander voorbeeld van een tehuis voor gehandicapten: "Ze hebben technisch alles, maar er is geen liefde.

Pierre Goursat: En dan, zal het ons dwingen om de doeltreffendheid van de liefde te erkennen. Want zonder liefde, zijn ze de klos.

Évelyne Bescond gaat verder met te zeggen dat er meerdere mensen nodig zijn.

Pierre Goursat: Zo, jullie, van de Broederschap, jullie zijn een beetje overal in Frankrijk, jullie zijn [vaak] alleen, een beetje als pioniers, jullie maken de weg vrij (...). En dan, beetje bij beetje, gebeuren er dingen. Dus je ziet, het is niet tegenstrijdig! Als je aanbidt, voel je je echt armer en armer, maar je legt jezelf helemaal in de armen van Jezus. En we vragen hem echt om onze harten te openen (...). En zijn hart verwarmt ons, brandt ons. We branden van liefde en dan stralen we. En als we branden van liefde, wel, of we nu in gebed zijn of bij de zieken of [ergens anders], we branden altijd van liefde en we zien Jezus overal. Dus nu vinden alle jongeren dat ze moeten bidden. Ze bidden nooit genoeg. En tegelijkertijd moeten ze evangeliseren. Ze moeten zorgen voor hen die lijden, medelijden.

Pierre Goursat vertelt verder over de geschiedenis van de Prouxes en hun vestiging in Aix, hoe ze een huis vonden, hoe Claude een baan gevonden schijnt te hebben met tijd om te bidden, mensen te begeleiden en te evangeliseren. Het oorspronkelijke project schijnt te zijn geweest om een centrum te openen in samenwerking met pater Garrigues. Dan begint Pierre Goursat te bidden. Een passage die moeilijk te horen is.

19 De leden van de gebedsgroep waar het over gaat

20 In Aiguebelle.

21 Aix-en-Provence.

We zullen bidden voor (...) [dat ze] opvoeders vinden, maar die niet noodzakelijk een diploma hebben. Omdat ze genoeg personeel met diploma's hebben: dat is het aantal dat nodig is voor een centrum. En daarnaast zouden ze twee of drie mensen kunnen binnenhalen die er alleen maar zijn omdat ze het leuk vinden; om te zien hoe het werkt (...) en geleidelijk aan een klimaat te scheppen (...). Dan zegt pater Garrigues (...): "Het is de Broederschap van Jezus, en dan behoren alle leden tot de Broederschap van Jezus, het is buitengewoon! Ik zeg jullie dit, om jullie te bemoedigen, want jullie zijn in de woestijn (...). Maar bereid je goed voor, want daarna heb je werk te doen! (Gelach en "Amen!")"

(Pierre Goursat gaat vervolgens in op het vinden van een begeleider: verzendlijsten, reiskosten, enz.)

Dus, aan de andere kant, natuurlijk komen we naar je toe. Maar omdat we werk te doen hebben, komen we niet voor één of twee mensen, alleen uit één dorp; maar [we komen] voor het kader, (...) om te helpen onderscheid te maken voor de organisatie, voor de invloed. *(Pierre Goursat gaat verder over de middelen om zich minder alleen te voelen: niet passief te blijven).*

De Broederschap is een familie. Het is net als families! Families groeien. Er zijn kinderen, kleinkinderen, achterkleinkinderen, overgrootvaders *(lacht)*. *(Dan is er sprake van regionale groepering, zoals wanneer je familiereünies houdt zodat de overgrootvader niet naar iedereen hoeft te reizen)*. *(Bijvoorbeeld in het Zuid-Oosten)*; er is dus een hergroepering van de familie, zo u wilt, voor het Zuid-Oosten. *(Nog een voorbeeld over Bretagne)* En dan is er nog de grote Parijse regio (...) Weet je, Orléans is een deel van de Parijse regio! Je moet een profetische kijk hebben! (...) Ik heb het niet over Melun, Melun is de kleine voorstad *(lacht; dan heeft Pierre Goursat het over Normandië)*. Je moet echt moedig zijn! *(We gaan boven alles bidden, we gaan bidden dat de Heer jullie kracht geeft.*

Zie je, het is een energieke actie! (...) En als u bijzondere problemen hebt (...), aarzel dan niet om dat te zeggen.

Ja, ik zie wat ik je vergat te vertellen. De Prouxes, wat hebben ze gedaan? Nou, ze waren altijd in Parijs. Ze waren daar [in Aiguebelle] en ze waren in Parijs: ze kwamen voor paren [weekends] (...) - ze [doen het] nu in Aix - en dat blies de Parijzenaars helemaal omver. Ze zeiden tegen zichzelf:

"Deze zijn heel bijzonder! Maar het is waar! Zo kwamen ze voor de koppels, ze kwamen naar al onze bijeenkomsten: voor de kinderen, voor de leerkrachten... Zo zie je maar... *(Pierre Goursat sprak vervolgens over het belang van catechese)*

(...) Het is niet omdat ons ongelukkige lichaam 600 kilometer verderop ligt, dat we verloren zijn (...) *(Vervolgens haalt Pierre Goursat voorbeelden uit de Bijbel aan: Ezech 8, 3; Dan 14, 36)*. Je zag hoe het gebeurde: hij nam hem bij de haren en toen [vervoerde hij hem naar een andere plaats]. Dus je neemt de trein en dan kom je aan. (...)

Praktische vragen voor de rest van de vergadering.

Pierre Goursat
en zijn broers en zussen

www.pierregoursat.com